

White paper duurzaamheid

Vijf doelen voor een duurzame UvA

uva.nl/duurzaamheid

Vijf doelen voor een duurzame UvA

White paper Duurzaamheid
Universiteit van Amsterdam

Inhoudsopgave

Hoofdpijnen	3
1. Op weg naar een eerlijke ecologische voetafdruk: 25% reductie in 5 jaar	4
2. De UvA heeft een levendige duurzaamheidsgemeenschap	9
3. Alle opleidingen geven passende aandacht aan duurzaamheid	11
4. Alle studenten kunnen zich binnen de UvA ontwikkelen en specialiseren tot pioniers op het gebied van verduurzaming	13
5. We dragen door middel van ons onderzoek bij aan een duurzame wereld	15
Organisatie-aspecten	17

Hoofdlijnen

Visie

De UvA vormt een schakel tussen het heden en de toekomst. We staan vooraan als het gaat om wetenschappelijke en maatschappelijke innovaties en we leiden de nieuwe generaties experts en leiders op. We hebben een cruciale verantwoordelijkheid bij het versnellen van duurzame verandering in de maatschappij en willen als instelling op het gebied van verduurzaming in de voorhoede opereren. Dit is nu nog niet het geval.

Doelen

Om onze bijdrage aan verduurzaming te vergroten hebben we de volgende vijf doelen geformuleerd, waaraan we in de komende instellingsplanperiode werken:

1. Op weg naar een eerlijke ecologische voetafdruk: 25% reductie in 5 jaar
2. De UvA heeft een levendige duurzaamheidsgemeenschap
3. Alle opleidingen geven passende aandacht aan duurzaamheid
4. Alle studenten kunnen zich binnen de UvA ontwikkelen en specialiseren tot pioniers op het gebied van verduurzaming
5. We dragen door middel van ons onderzoek bij aan een duurzame wereld

Bovenstaande doelen vormen de kern van ons duurzaamheidsprogramma. We hebben ze vertaald naar concrete acties en doelen die binnen de verantwoordelijkheden van verschillende onderdelen van de UvA vallen.

Door in de komende jaren extra aandacht aan duurzaamheid te geven willen we bereiken dat duurzaamheid een vanzelfsprekende en passende plaats krijgt het ons reguliere werk en in de keuzes die we dagelijks maken ten aanzien van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Het uitgangspunt is dan ook dat de activiteiten zo veel mogelijk in bestaande processen worden geïntegreerd.

Toelichting op gemaakte keuzes

De doelen en acties hebben we gekozen aan de hand van het eerder opgestelde Green Paper Duurzaamheid en gesprekken die we hierover voerden. Uit deze gesprekken en de reacties op denkmee.uva.nl kwam naar voren dat:

- er grote behoefte is aan concrete doelen, met name in de bedrijfsvoering;
- we zelf het goede voorbeeld moet geven in de bedrijfsvoering;
- we het thema behapbaar, concreet, haalbaar en specifiek moeten maken;
- adequate adressering van duurzaamheid over de breedte van het onderzoek en onderwijs een grote bijdrage kan leveren en dat hiervoor enthousiasme bestaat;
- faculteiten hun eigen verantwoordelijkheid willen nemen en zelf invulling willen geven aan onze ambities;
- daarbij op centraal niveau een framework en voldoende steun moet worden geboden.

Deze, en andere, argumenten en ideeën die naar voren zijn gebracht in de feedbackronde zijn leidend geweest bij het omwerken van het Green Paper naar dit White Paper.

Scope

Dit duurzaamheidsprogramma heeft betrekking op groene duurzaamheid ofwel *environmental sustainability*. De vraagstukken met betrekking tot groene duurzaamheid raken vele disciplines, van natuurwetenschappen, rechten tot sociale wetenschappen. Er zijn belangrijke raakvlakken tussen groene duurzaamheid en andere duurzaamheidsvraagstukken die in de breedte worden geadresseerd in de Sustainable Development Goals. Diensten, faculteiten, instituten en opleidingen kunnen groene duurzaamheid in samenhang met andere duurzaamheidsthema's adresseren. In veel gevallen is dit wenselijk.

1. Op weg naar een eerlijke ecologische voetafdruk: 25% reductie in 5 jaar

Waarom deze doelstelling?

Onze bedrijfsvoering moet in overeenstemming zijn met onze kennis van de draagkracht van de planeet^[1]. Duurzame bedrijfsvoering betekent dan ook dat het beslag dat we leggen op de aarde in overeenstemming is met haar draagkracht en met de omvang van onze instelling.

De duurzaamheidsimpact van onze bedrijfsvoering bestaat naast de ecologische voetafdruk ook uit de voorbeeldfunctie die we vervullen de pioniersrol die we, op sommige terreinen, kunnen spelen. Daarom streven we er naar om als voorbeeld te fungeren op het gebied van duurzame bedrijfsvoering en te pionieren met duurzame oplossingen wanneer we hiervoor passende mogelijkheden zien.

Wanneer is het een succes?

1. We brengen onze ecologische voetafdruk in beeld en verminderen deze totdat deze in lijn is met de draagkracht van de planeet. Voor de komende instellingsplanperiode (2021-2026) betekent dit dat we ons op veel gebieden in beginsel richten op een reductie van de ecologische voetafdruk met 25%. De ambities worden toegelicht in de bijlage Bedrijfsvoeringsdoelstellingen bij Green Paper Duurzaamheid. Hieronder enkele voorbeelden^[2]:
  - Onze gebouwen zijn aardgasvrij^[3] en Paris Proof in 2040^[4];
  - het potentieel voor duurzame energieopwekking op eigen terrein is op ieder moment optimaal benut en we onderzoeken, met de gemeente Amsterdam, de mogelijkheden voor de realisatie van een windmolen op het Amsterdam Science Park^[5];
  - we bouwen circulair, natuurinclusief en klimaatbestendig;

---

^[1] <https://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html>

^[2] Ten aanzien van de energietransitie zijn onze doelstellingen vrij uitgebreid onderzocht en uitgewerkt, op veel andere thema's staan we meer aan het begin en zullen we nog moeten onderzoeken hoe we onze ambities kunnen realiseren. Sommige doelen vertonen overlap omdat het uitwerkingen zijn van andere bredere doelen. Deze concretere doelen nemen we, waar mogelijk toch op in deze lijst omdat zij vaak beter meetbaar en handhaafbaar zijn dan een algemene doelstelling zoals 25% reductie van de ecologische voetafdruk. Daarnaast wordt zo beter inzichtelijk wat de consequenties van de doelstellingen zijn.

^[3] Science Park aardgasvrij in 2025, Roeterseiland in 2030, Binnenstadscampus na renovaties alleen nog gasgebruik voor piekbelasting. In 2040 UvA volledig aardgasvrij.

^[4] Dit betekent dat het energiegebruik per vierkante meter niet hoger is dan 70kWh/jaar. 2040 is het streven van de UvA, 2050 is de doelstelling die volgt uit het klimaatakkoord. <https://www.dgbc.nl/publicaties/de-berekening-achter-paris-proof-9>

^[5] Het potentieel stijgt naarmate de technische mogelijkheden toenemen en de prijzen dalen. Samen met de gemeente reserveerde de UvA in 2019 middelen voor gebiedsgericht duurzaamheidsambities op ASP zoals bijvoorbeeld een windmolen.

- 25% reductie ecologische footprint van ICT-diensten;
- 100% inzameling en verantwoorde verwerking van ICT-apparatuur;
- 50% reductie CO2 uitstoot van banqueting (2022) en 25% reductie CO2 uitstoot van het in de kantine verkochte voedsel in 2026;
- 25% reductie totaalverbruik van grondstoffen;
- 25% reductie ecologische voetafdruk van inkoop;
- we bannen wegwerp waterflesjes;
- 25% reductie disposables in de kantines;
- 50% reductie in papierverbruik;
- 50% reductie van het aantal printers binnen de UvA;
- 25% reductie van de inkoop van meubilair door levensduurverlenging;
- 25% reductie van de ecologische voetafdruk van onze mobiliteit;
- weergave van de voortgang ten aanzien van deze doelen via jaarlijkse rapportage en via een dashboard op de website.

2. De UvA neemt de verantwoordelijkheid om te pionieren wanneer daaraan passende gelegenheid voor is en communiceert duidelijk over haar pionierprojecten.
3. We handelen in lijn met lokale, nationale en internationale doelen. Daarnaast handelt de UvA altijd tenminste naar duurzaamheidsstandaarden die op of boven het landelijke - of “branche” gemiddelde liggen.

Wie doet wat?

Diensten

- brengen de ecologische voetafdruk van de geleverde diensten in kaart en maken deze inzichtelijk via een dashboard;
- onderzoeken de mogelijkheden om tot de genoemde reducties te komen, werken doelen en maatregelen verder uit in duurzaamheidsactieplannen die worden voorzien van een paragraaf waarin de verwachte kosten en besparingen worden geadresseerd;
- implementeren de maatregelen en rapporteren hierover;
- starten, wanneer hiervoor goede mogelijkheden bestaan, pioniersprojecten op thema's waar de UvA voorop kan lopen.
- communiceren actief over de inspanningen, zowel over de successen als over de mislukkingen en de geleerde lessen.

^[6] Informatie over natuurinclusief en rainproof bouwen: <https://www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/volg-beleid/groen/flora-fauna/natuurinclusief> | <https://www.rainproof.nl/wat-kan-ik-doen/gebouw>

^[7] Voor het behalen van deze doelstellingen zijn afspraken nodig met de gecontracteerde cateraar. Hierover gaan we in gesprek.

^[8] Een voorbeeld is de vernieuwende aanpak van de UvA en de HvA op het gebied van duurzame stadlogistiek via de hub ([slimenduurzaam.nl](https://www.slimenduurzaam.nl)). Door de omvang, de positie in de stad en de aanwezige kennis hebben de UvA en HvA een bijzondere mogelijkheid om op dit terrein te pionieren.

^[9] Denk bijvoorbeeld het klimaatakkoord, de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) of doelen van de gemeente Amsterdam.

^[10] De Sustainability Benchmark kan op enkele, maar zeker niet alle, aspecten van verduurzaming inzicht verschaffen over hoe hoog de lat nationaal ligt.

In hoofdzaak landen de doelstelling bij de diensten Facility Services, Huisvestingsontwikkeling en ICT Services, zij stellen de noodzakelijke maatregelen voor waarbij ze zich richten naar de hoofdlijnen die zijn weergegeven in de bijlage “Doelen en acties bedrijfsvoering”.

Voor wat betreft de energietransitie van ons vastgoed hebben we een goede start gemaakt door onze doelen en plannen in het voorjaar van 2020 vast te leggen in de Routekaart Energietransitie UvA. De benadering die in dit document is gekozen kan als voorbeeld dienen voor de andere duurzaamheidsthema's waar we mee aan de slag gaan.

Diensten wordt gevraagd om in het DAP per maatregel in te schatten of de maatregel kostenverlagend, kostenneutraal, of kostenverhogend is, waar mogelijke met een indicatie van grootte van de kostenverhoging of verlaging. De besparingen van de kostenverlagende maatregelen dienen, waar mogelijk, te worden ingezet om kosten verhogende maatregelen te financieren. Hiermee wordt expliciet rekening gehouden bij het opstellen van de begrotingen. Het heeft, wanneer dit niet in strijd is met het natuurlijke moment voor een maatregel, de voorkeur om te beginnen met de kostenverlagende maatregelen. Op deze wijze houden we de kosten onder controle.

Faculiteiten

- sturen aan op een eerlijke ecologische voetafdruk vanuit hun opdrachtgeverschap;
- sturen aan op duurzaam consumptief gedrag en energiebesparing;
- starten, wanneer hiervoor goede mogelijkheden bestaan, pioniersprojecten op thema's waar de UvA voorop kan lopen.
- communiceren actief over de inspanningen, zowel over de successen als over de mislukkingen en de geleerde lessen;
- Faculiteiten en individuele medewerkers handelen als opdrachtgevers, klanten en gebruikers in lijn met de gemeenschappelijk gestelde duurzaamheidsdoelen en daartoe voorgenomen maatregelen. Dit betekent dat zij soms ook keuzes moeten maken die gevoeld worden. In gunstige gevallen is verduurzamen een kwestie van het aanleren van een andere routine zoals het scheiden van afval, maar vaak gaat de duurzaamheid ook ten koste van een optie die voorheen de voorkeur had (zoals een vliegreis). Om tot een eerlijke voetafdruk te komen, moeten we afzien van milieubelastende opties ten gunste van duurzamere alternatieven. Daarnaast moeten we onze spullen langer gebruiken. We leveren niet in op het primaire proces en de totale kosten van de bedrijfsvoering hoeven niet te stijgen als gevolg van verduurzaming. Duurzamere keuzes, zoals levensduurverlenging, kunnen immers ook goedkoper zijn. Verduurzaming betekent, ook om de kosten beheersbaar te houden, soms wel versoering of een extra inspanning.

- Green Office* ^[11]
  - stimuleert gebruikers zich duurzaam te gedragen door campagnes, challenges etc., bijvoorbeeld ten aanzien van afvalscheiding en het maken van duurzame keuzes in de kantine;
  - koppelt vraagstukken uit de bedrijfsvoering aan vakken waarin deze als casus/ praktijkopdracht kunnen dienen^[12].

- Bureau Communicatie*
  - coördineert de communicatie over duurzaamheidsinitiatieven;
  - zoekt en verspreidt actief verhalen over de verduurzaming van de bedrijfsvoering.

- College van Bestuur*
  - stelt een centraal dienstreizenbeleid vast dat wordt vervlochten in de systemen en contracten van de UvA.

- Bestuursstaf*
  - monitort de voortgang en faciliteert kennisuitwisseling tussen de in dit plan genoemde eenheden door, onder meer, de organisatie van een jaarlijkse conferentie of dag van de duurzaamheid.

Meer informatie over duurzaamheid in de bedrijfsvoering?

Een uitgebreid overzicht van de voorgenomen maatregelen in de bedrijfsvoering is te vinden in de bijlage “Doelen en acties bedrijfsvoering”.

---

^[11] Het UvA Green Office is een door studenten geleid platform met als doel de Universiteit van Amsterdam groener te maken. <https://www.uvagreengreenoffice.nl/about-us>

^[12] Naar het model Living Lab van de Green Office UU van de Universiteit Utrecht

2. De UvA heeft een levendige duurzaamheidsgemeenschap

Waarom deze doelstelling?

Netwerkvorming is voor een overkoepelend thema als duurzaamheid essentieel. Alleen wanneer we van elkaar weten waar we aan werken kunnen we elkaar versterken. Vele onderdelen van de UvA dragen bij aan de netwerkvorming op het gebied van duurzaamheid.

Wanneer is het een succes?

1. Evenementen en ontwikkelingen met betrekking tot duurzaamheid aan de UvA worden gevonden via de algemene en mogelijk ook via een specifieke nieuwsbrief, op de website en de sociale media.
2. Alle UvA-studenten hebben gelegenheid om zich extra-curriculair in te zetten voor verduurzaming via het Green Office, het aantal in het Green Office actieve studenten en het aantal UvA medewerkers dat jaarlijks betrokken is bij activiteiten van het Green Office groeit.
3. De UvA kent meerdere levendige fysieke ontmoetingsplaatsen voor duurzaamheid, waaronder Sustainalab op het Science Park. Het Green Office wordt op een goed zichtbare locatie gehuisvest.
4. De UvA heeft een keer per twee jaar een grote conferentie over duurzaamheid.

Wie doet wat?

Faculteiten

- nemen netwerkvorming op in de duurzaamheidsparagraaf van het strategische plan, met aandacht voor het promoten van interdisciplinaire samenwerking en samenwerking met partners buiten de universiteit;

Green Office

- programmeert activiteiten die zowel voor medewerkers en studenten interessant zijn en promoot deze onder beide groepen;
- biedt een platform voor alle studenten die zich willen inzetten voor verduurzaming, bijvoorbeeld door hen bijeen te brengen, door promotie van initiatieven, het bieden van een podium en/of het verlenen van grassroots funding.

Bureau Communicatie

- houdt geïnteresseerden op de hoogte van evenementen en ontwikkelingen via nieuwsbrieven, social media en de duurzaamheidspagina.
- verwijst in deze communicatie regelmatig naar het Green Office voor extracurriculaire duurzaamheidsactiviteiten.

College van Bestuur

- stelt een programmaleider duurzaamheidsgemeenschap aan die zich richt op versterking van het Green Office en andere netwerkinitiatieven gericht op duurzaamheid;

Bestuursstaf

- verzorgt een nieuwe zichtbare locatie voor het Green Office.
- werkt met IXA, de Stichting Science & Business en Matrix Innovation Center aan de ontwikkeling een nieuw ecosysteem met een combinatie van kantoren en labs op het Science Park. Werktitel Sustainalab. De inzet is hier een ideale plek te creëren voor co-creatie tussen onderwijs, onderzoek, en ondernemerschap op het gebied van duurzaamheid.

3. Alle opleidingen geven passende aandacht aan duurzaamheid

Waarom deze doelstelling?

Verduurzaming is niet alleen een opgave voor duurzaamheidsspecialisten en betrokken consumenten, het is een opgave voor iedereen. Door in het curriculum aandacht te besteden aan duurzaamheid in relatie tot het eigen vakgebied en studenten te laten participeren in discipline-overstijgende verbanden kunnen zij later als professional vanuit hun specialisme, maar met brede blik, een bijdrage leveren.

Wanneer is het een succes?

1. Faculteiten hebben een heldere en ambitieuze paragraaf over mainstreaming van duurzaamheid in het onderwijs opgenomen in hun strategisch plan en geven hieraan invulling^[13].
2. Iedere opleiding heeft een visie op duurzaamheid in relatie tot het eigen vakgebied en heeft duurzaamheid waar nodig in het vakkenaanbod geborgd^[14].
3. We etaleren alle opleidingen met een duidelijke verbinding met duurzaamheid op de UvA duurzaamheidspagina met een korte toelichting.
4. Docenten en curriculumontwikkelaars worden ondersteund bij het integreren van duurzaamheidsvraagstukken in vakken en opleidingen door aanbod van beurzen, workshops, netwerken en tools waaronder theoretische cases en praktijkopdrachten die in het onderwijs kunnen worden ingepast.

Wie doet wat?

Faculteiten

- incorporeren mainstreaming van duurzaamheid in het onderwijs in de duurzaamheidsparagraaf van het facultaire strategische plan;
- stimuleren kennisuitwisseling onder docenten door ieder jaar ten minste één bijeenkomst gericht op de integratie van duurzaamheid in onderwijs te organiseren via het Teaching and Learning Centre netwerk.
- zorgen dat opleidingen een visie hebben op de raakvlakken van de opleiding met (groene) duurzaamheid en dat zij deze raakvlakken, zo ze er zijn, adequaat adresseren;
- leveren informatie aan over de aspecten van groene duurzaamheid per opleiding voor de duurzaamheidspagina van de UvA en zorgen ervoor dat de informatie over duurzaamheid helder gebundeld wordt weergegeven en gecommuniceerd binnen de faculteit;

---

^[13] Wanneer dit de voorkeur heeft kan de mainstreaming van groene duurzaamheid worden gecombineerd met de mainstreaming van andere (duurzaamheids)thema's zoals de SDG's over de volle breedte. Hiermee neemt de scope en omvang van het traject sterk toe.

^[14] Wanneer er geen relevante raakvlakken zijn, dit is voorstelbaar, dan kan "passende adressering" ook "geen adressering" betekenen.

*Opleidingen,
instituten,
docenten*

- hebben een visie op de raakvlakken van de duurzaamheid met de eigen opleiding, hoe deze in het curriculum aan de orde komen en of er op dit gebied kansen liggen.
- bespreken deze visie en de daaruit eventueel volgende aanpassingen met de opleidingscommissie ^[15].

*IIS i.s.m.
Teaching and
Learning
Centre*

- ontwikkelen een ondersteuningsprogramma voor docenten die duurzaamheid willen integreren in vakken langs de lijnen van het IIS grants model ^[16]. Een deelnemer aan het programma kan 80 uur plus coaching krijgen voor een project/innovatie gericht op duurzaamheid in onderwijs met een discipline-overstijgend component;
- bieden een workshop verduurzaming; van het curriculum aan, wanneer gewenst met coaching na afloop van de workshop;
- delen best practices, indien mogelijk met lesmateriaal over duurzaamheid in onderwijs, via het online kennisdelingsplatform van het TLC. Mogelijk ook in samenwerking met het Green Office.

Green office

- start, mogelijk in samenwerking met Amsterdam Green Campus, het “Living Lab” programma dat duurzaamheidsvraagstukken uit de stad koppelt aan UvA vakken naar het model van het Green Office van de UU^[17];
- ontwikkelt initiatieven om de integratie van duurzaamheid in onderwijs aan te moedigen, zoals een duurzame scriptieprijs en/of een prijs voor een best practice op het gebied van mainstreaming van duurzaamheid in een programma.

Diensten

- voorzien het onderwijs van onderzoeksvragen en praktijkcases via het Green Office Living Lab.

*Bureau
Communicatie*

- creëert, met de informatie die geleverd wordt door de faculteiten, een webpagina waarop per opleiding zichtbaar is wat de raakvlakken met duurzaamheid zijn. Deze pagina is vooral bedoeld om studenten en aankomende studenten te informeren.
- verwijst naar de website van het TLC waarop tools worden aangeboden die gebruikt kunnen worden voor integratie van duurzaamheid in curriculum.

---

^[15] De vraag of en hoe duurzaamheid adequaat geadresseerd kan worden in een programma en waar kansen liggen kan verkend worden door middel van een workshop die het Teaching and Learning Centre hiervoor aanbiedt.

^[16] De docenten krijgen beschikking over tijd en ondersteuning. Het betreft dus geen beurs in de gebruikelijke zin van het woord omdat er geen directe financiële ondersteuning aan de docent wordt toegekend:

iis.uva.nl/en/expertise/iis-grant

^[17] <https://www.uu.nl/en/organisation/green-office-utrecht-university/get-involved/living-lab>

4. Alle studenten kunnen zich binnen de UvA ontwikkelen en specialiseren tot pioniers op het gebied van verduurzaming

Waarom deze doelstelling?

Zodat de studenten die de ambitie hebben zich kunnen ontwikkelen tot specialisten en pioniers op het gebied van verduurzaming ^[18].

Wanneer is het een succes?

1. Alle studenten krijgen tijdens hun opleiding de kans kennis te maken met duurzaamheid. Hetzij in het kerncurriculum door deelname aan een minor of talentprogramma^[19].
2. Iedere student heeft hiertoe keuze uit tenminste twee minoren en een ruim aantal keuzevakken die gericht zijn op groene duurzaamheid

Wie doet wat?

Faculteiten

- geven in de duurzaamheidsparagraaf van het strategisch plan aandacht aan keuze-onderwijs met betrekking tot duurzaamheid. Hierin is aandacht voor de mogelijkheden die studenten hebben om dergelijk onderwijs in hun programma in te passen en voor de ontwikkeling van dit onderwijs binnen de faculteit;
- zorgen ervoor dat onderzoekers die worden aangesteld in het kader van het thema duurzame welvaart bijdragen aan duurzaamheidsonderwijs^[20].
- delen informatie over duurzaamheidsvakken en modules met het duurzaamheidsprogramma en Bureau Communicatie zodat het onderwijs ook via de UvA duurzaamheidspagina goed vindbaar is.

Opleidingen, instituten, docenten

- ontwikkelen, wanneer passend, keuze-onderwijs dat studenten de mogelijkheid geeft zicht te verdiepen in duurzaamheid. Dit kan ook postacademisch onderwijs zijn^[21]. Voor het ontwikkelen van vakken met duurzaamheid of het integreren van duurzaamheid in bestaande vakken kan gebruik worden gemaakt van het beurzenprogramma.

---

^[18] Mogelijkheden tot specialisatie in duurzaamheid zijn op dit moment te beperkt evenals de vindbaarheid van het aanbod. Het bestaande aanbod, zoals de minor Sustainability and Economics van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde is echter zeer succesvol. Er is ruimte voor een breder aanbod.

^[19] Deze kunnen ook door andere opleidingen worden aangeboden.

^[20] De haalbaarheid van deze doelstelling is afhankelijk van de beschikbaarheid van docenten. Om deze te verzekeren zullen we bij de allocatie van onderzoeksgeld voor duurzaamheid, bijvoorbeeld in het kader van de onderzoeksthema's in het instellingsplan, afspreken dat er aan het onderzoek ook onderwijs wordt gekoppeld.

^[21] Postacademisch onderwijs heeft directe impact op professionals en hun werk versterkt het contact met de praktijk.

- IIS*
- faciliteert via het beurzenprogramma de ontwikkeling van nieuwe vakken met betrekking tot duurzaamheid^[22];
  - ontwikkelt een interdisciplinaire minor gericht op duurzaamheid waarvan de vakken ook als losse vakken in de vrije ruimte kunnen worden ingepast;
  - organiseert een ‘create a course’ competitie voor de ontwikkeling van een vak dat is gericht op duurzaamheid^[23].
- Green Office*
- brengt het aanbod van vakken en minoren met betrekking tot duurzaamheid onder de aandacht van studenten bijvoorbeeld via sociale media, de eigen website en/of het organiseren van informatiebijeenkomsten.
- Bureau Communicatie*
- creëert op de duurzaamheidspagina een speciale route voor studenten die zich willen specialiseren/verdiepen in duurzaamheid “ik wil me tijdens mijn studie verdiepen in duurzaamheid” en een duidelijk overzicht van de mogelijkheden.
- Bestuursstaf*
- coördineert en faciliteert kennisdeling en rapportage.

---

^[22] De keuze voor te ontwikkelen onderwijs is afhankelijk van uitkomsten haalbaarheidsonderzoek.

^[23] <https://iis.uva.nl/onderwijsontwikkeling/create-a-course-challenge/create-a-course-challenge2.html>

5. We dragen door middel van ons onderzoek bij aan een duurzame wereld

Waarom deze doelstelling?

Onderzoek en kennisutilisatie zijn naast onderwijs de grootste hefboom die we hebben om duurzame verandering in de maatschappij te versnellen en er zijn op dit gebied in toenemende mate onderzoeksgelden beschikbaar.

Duurzaamheidsvraagstukken vragen om een disciplinaire en interdisciplinaire kennis en samenwerking met partners binnen en buiten de universiteit. Daarom vragen we instituten zich te beraden op hun raakvlakken met groene duurzaamheid en de kansen dit hier nog liggen. De raakvlakken die we zo aan het licht brengen gebruiken we om onze brede kennis ten aanzien van het onderwerp beter te etaleren en in stelling te brengen, bijvoorbeeld door samenwerking binnen de UvA te bevorderen. Mogelijk komen zo kansen voor strategische profilering op het thema aan het licht. In het komende instellingsplan zetten we in op duurzaamheid. Daarmee zullen er voor dergelijke profilering nieuwe kansen ontstaan, ook wat betreft financiële middelen.

We verwachten een breed scala aan raakvlakken, kansen en duurzaamheids-gerelateerd onderzoek in kaart te kunnen brengen, maar er zullen ook vakgebieden zijn zonder relevante raakvlakken. In dat geval is rapportage niet noodzakelijk.

Wanneer is het een succes?

1. Ieder instituut heeft zich georiënteerd op de raakvlakken met betrekking tot duurzaamheid en de kansen en verantwoordelijkheden die hieruit voortvloeien. In geval van relevante raakvlakken zijn de uitkomsten gedeeld en, waar passend, meegenomen in de ontwikkeling van het onderzoeksprofiel.
2. Op basis van de uitkomsten zijn de mogelijkheden voor samenwerking en eventueel voor de ontwikkeling van een onderzoeksprofiel op het terrein van duurzaamheid verkend.
3. Op de UvA duurzaamheidspagina is duidelijk zichtbaar welke instituten welke relevante raakvlakken hebben met groene duurzaamheid en welke onderzoeken gebeuren op het gebied van duurzaamheid.
4. Het aanvragen van financiering van duurzaamheidsonderzoek wordt proactief ondersteund waardoor we optimaal kunnen inspelen op de kansen die hier liggen.
5. UvA-onderzoek naar duurzaamheid is goed zichtbaar en vindbaar, ook buiten universitaire kringen.
6. Groene duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van de maatschappelijke thema's waarop we ons profileren, als apart thema en/of als onderdeel van andere thema's.

Wie doet wat?

Faculteiten

- vragen de instituten zich te oriënteren op relevante raakvlakken met duurzaamheidsvraagstukken, bijvoorbeeld via het strategische plan en halen de uitkomsten van deze oriëntatie op.
- delen de relevante raakvlakken die worden gevonden met het oog op communicatie en netwerkvorming.
- organiseren bij toerbeurt een symposium over discipline-overstijgend onderzoek naar groene duurzaamheid. Mogelijk i.s.m. met het Green Office en/of het Centre for Sustainable Development Studies.
- rapporteren, waar van toepassing, expliciet over duurzaamheidsaspecten in de jaarverslagen van de onderzoeksinstituten en/of rapportages in Pure zodat de informatie bij elkaar kan worden gebracht.
- overwegen, waar passend, strategische profilering ten aanzien van groene duurzaamheid in het kader van hun onderzoeksstrategie.

Instituten, onderzoekers

- Brengen, in hun strategie, tijdens een strategie dag of op een andere bij het instituut passende wijze, de raakvlakken van hun onderzoek met duurzaamheid in kaart, analyseren welke kansen hieruit voortvloeien en koppelen de uitkomsten, mits er relevante raakvlakken zijn, terug aan de faculteit.

IXA

- helpt duurzaamheidsinitiatieven aan de UvA groot te maken door subsidiemogelijkheden voor onderzoek in kaart te brengen, links te leggen met het bedrijfsleven en partners te vinden om onderzoeksresultaten mee op de markt te brengen. Om de ondersteuning op dit vak te kunnen verbeteren is er voor duurzaamheid een contactpersoon business development en een contactpersoon subsidie-advies aangewezen.

Bureau Communicatie

- verzorgt op basis van de input van de faculteiten een aantrekkelijk overzicht van het UvA duurzaamheidsonderzoek waar enerzijds een overzicht van de breedte van het dit onderzoek wordt gegeven en anderzijds de landmark projecten in de schijnwerpers worden gezet.

Bestuursstaf

- organiseert ondersteuning in de vorm van handvaten (toolkit) en indien gewenst workshops die faculteiten of instituten, indien gewenst, gebruiken bij hun oriëntatie op het thema;
- faciliteert netwerkvorming tussen de verschillende instituten, binnen en tussen faculteiten^[24].

College van Bestuur

- verstevigt met enkele faculteits- of universiteitshoogleraren het netwerk dat nodig is om duurzaamheid een verbindend thema te maken

---

²⁴⁾ Er zal worden onderzocht of deze rol elders kan worden belegd of in samenwerking met bestaande eenheden binnen de UvA kan worden ingevuld.

Organisatie-aspecten

Rolverdeling

We willen duurzaamheid verweven in alles wat we doen, daarom zijn de verantwoordelijkheden verdeeld over onderdelen van de UvA. Aan de doelen geven we invulling met onze faculteiten, diensten en enkele centrale “eenheden” zoals het Green Office, het Centrale Teaching and Learning Centre, het Instituut voor Interdisciplinaire Studies, IXA en Bureau Communicatie.

Verantwoordelijkheden en coördinatie

De verantwoordelijkheid op het niveau van de faculteiten ligt bij de leiding van de faculteiten. Het Bedrijfsvoerdersoverleg (BVO) fungeert als Programmaraad Duurzaamheid om de voortgang van het programma instellingsbreed te bewaken. Bij de diensten ligt de verantwoordelijkheid bij de directeur.

Decentrale duurzaamheidsplannen

Om transparantie en bestuurlijke aandacht te verzekeren en duurzaamheid in te bedden in de regulieren processen geven de faculteiten in een duurzaamheidsparagraaf in het strategisch plan aan hoe zij invulling geven aan de doelen. Facility Services, ICTS en Huisvestingsontwikkeling maken dit inzichtelijk in een eigen Duurzaamheidsactieplan (DAP). Op thema's kunnen ook gezamenlijke Duurzaamheidsactieplannen worden opgesteld. Voor het thema huisvesting wordt op deze wijze bijvoorbeeld al intensief samengewerkt door Facility Services, Huisvestingsontwikkeling en de afdeling Finance Planning & Control van de Bestuursstaf.

Coördinatoren per dienst

Binnen elke dienst fungeert één medewerker als coördinator duurzaamheid^[25]. De taak van de coördinator is de monitoring en bevordering van de uitvoering van de acties uit het duurzaamheidsactieplan (DAP) van de dienst en het uitwisselen van informatie met andere diensten en de Bestuursstaf.

Afstemming en uitwisseling faculteiten

Faculteiten monitoren de uitvoering van de acties uit het strategische plan en rapporteren hierover in de kwartaalrapportages. Daarnaast borgen zij samenwerking op het thema, tenminste in de vorm van afstemming van activiteiten en uitwisseling van informatie met elkaar met de diensten en met de Bestuursstaf. De wijze waarop deze samenwerking wordt vormgegeven wordt uitgewerkt door de directeuren bedrijfsvoering.

Rapportage

De ontwikkelingen worden, gedurende de komende instellingsplanperiode, naast de reguliere planning & control cyclus, jaarlijks besproken tijdens een werkconferentie duurzaamheid. Deze werkconferentie wordt georganiseerd om in de komende periode extra aandacht voor het thema te genereren en samenwerking te bevorderen. De conferentie wordt georganiseerd in de week van 10 oktober (dag van de duurzaamheid) en zal bestaan uit een dagdeel onderzoek en onderwijs en een dagdeel bedrijfsvoering.

---

^[25] Dit hoeft niet een nieuwe FTE te zijn, maar het verwezenlijken van ambities vergt uiteraard wel aandacht en tijd.

UvA communiceert in het jaarverslag en op de website aan de hand van voorbeelden over zaken waarmee we voorop lopen in onderwijs, onderzoek, valorisatie en bedrijfsvoering, maar laat zich in haar jaarverslag ook kennen als een lerende gemeenschap die de uitdagingen en dilemma's van de duurzaamheidstransitie zichtbaar maakt.

Financiën

Voor de kosten van de energietransitie inzake de huisvesting, en de dekking daarvan, wordt verwezen naar de aparte nota daarover. De aandacht die faculteiten en instituten besteden aan de doelstellingen in dit document, moet worden geïnternaliseerd in het reguliere proces en worden ingepast in de reguliere systematiek van bekostiging. Diensten geven hun initiatieven een plaats in de reguliere begrotingen. Tot maatregelen van diensten die tot kostenverhoging leiden wordt pas besloten indien dat via de SLA-cyclus met de faculteiten is afgestemd. Voor kleine incentives om de gewenste veranderingen aan te jagen, zoals bijvoorbeeld symposia en workshops, is in de meerjarenbegroting een structurele begrotingspost van 200.000 euro per jaar opgenomen.

Duurzaamheid in onderzoek en onderwijs kan extra inkomsten genereren, bijvoorbeeld omdat er voor onderzoek op dit thema in toenemende mate onderzoeksgelden beschikbaar zijn. Voor verduurzaming van de bedrijfsvoering geldt dat op onderdelen gebruik kan worden gemaakt van subsidies, zoals bijvoorbeeld SDE subsidies voor de opwek van duurzame energie.